

Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Högoms skola

Giltighetstid: 2022-12-01 – 2023-11-30

Ansvarig: biträdande rektor Sari Bolin

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Att motverka kränkande behandling är en del av det demokratiska uppdraget som ska utgöra grunden för all verksamhet i skolan. All planering, alla aktiviteter och utvärderingar skall genomsyras av ett gemensamt förhållningssätt som präglas av respekt, ansvar och omsorg. Att arbeta med de demokratiska värdena och för elevers och personals inflytande är centrala delar i syfte att förebygga kränkningar.

Vi vid Högoms skola tar aktivt avstånd från all diskriminering och annan kränkande behandling. Likabehandlingsplanen redogör för vårt arbete mot detta. Det arbetas dagligen förebyggande och främjande med värdegrundsarbete. T.ex. väljer vi aktivt böcker vars innehåll ökar förståelsen för olikheter. Vi pratar öppet om att alla är olika och allas lika värde. Vi pratar i klasserna om olikheter för att öka förståelsen av att alla är olika. Vi arbetar förebyggande genom att eleverna har förutbestämda platser som t.ex. i matsalen och par/gruppindelningar. Det finns en samsyn kring detta i arbetslagen då det skapar trygghet och är förebyggande och främjande i ett längre perspektiv. Vi gör återkommande insatser av förebyggande och främjande karaktär, såsom friluftsdagar och fadderverksamhet. Under rasterna erbjuds organiserade vuxenledda rastaktiviteter vilket ger alla elever en större möjlighet att finnas med i ett socialt sammanhang och ha sysselsättning.

Likabehandlingsplanen, görs känd för alla på skolan, personal, elever och vårdnadshavare. Den följs upp, utvärderas och revideras varje läsår.

3. Kartläggning av riskområden

De riskområden som vi kan identifiera är vid förflyttningar, vid utelek och korridorer. Dessa platser är generellt otrygga områden där fler vuxna behöver vara synliga. Vi ser en förbättring i elevernas upplevda trygghet från tidigare år och den gemensamma känslan är att det är en större trygghet bland eleverna detta läsår.

4. Mål för arbetet

Målet är att alla elever ska känna trygghet vid förflyttningar, utelek samt i korridorerna.

5. Handlingsplan

Vi har aktiviteter under rasterna som är ledda av pedagogerna. Vi har rastleksaker som förnyas utifrån säsong. På skolgården finns flera lekstationer. Personalen är synlig vid rasterna genom att bära likadana västar. Fler vuxna i korridorerna i samband med att lektionerna slutar eller börjar. Samtal med eleverna om att respektera varandra i alla lägen, även vid raster, utelek och i korridorerna. Enkätundersökning görs med eleverna där vi får syn på deras uppfattning av trygghet vid skola. Denna görs vt-23.

Ansvariga är biträdande rektor, elevhälsoteam samt all personal. Uppföljning sker en gång/månaden vid EHT (elevhälsoteam) samt vid terminsstart vårterminen -23 och vid terminsslut juni -23.

6. Utvärdering av genomförda insatser

Utvärdering av tidigare plan är inte möjlig att göra b. la. på grund av flera byten i ledningen av skolan.

7. Barns/elevs delaktighet i arbetet

Eleverna görs delaktiga i arbetet genom klassråd, elevråd och fritidsråd. Eleverna är källorna i likabehandlingsplanen. Eleverna är utgångspunkten för utvärderingar och är de som är bärare av innehållet i våra kartläggningar/enkäter. Alla olika begrepp behöver förklaras för eleverna, vad tex kränkning, trakasserier osv. står för. Det handlar om att anpassa efter ålder och mognad för att eleverna ska förstå vad begreppen innebär för dem.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när elev kränker elev:

- Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar klasslärare/mentor.
- Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.

- Skyndsam anmälan till STELLA-systemet. Utöver anmälningsskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
- En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även atmosfär och skolans kultur ingår i kartläggningen.
- I vissa situationer kan elevhälsan behöva kopplas in.
- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev:

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

Rutiner när elev kränker, trakasserar eller diskriminerar elev:

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

9. Bilaga: Högoms skolregler

På vår skola – i klassrum, korridorer och skolgård:

- Vi visar respekt
- Vi tar ansvar
- Vi visar omsorg
- Vi har en mobilfri zon, mobil lämnas in första lektionen och återfås efter skoldagens/fritidsdagens slut.
- Skolgården är en snöbollskastningsfri zon.

10. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

• Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• Funktionsnedsättning (i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse.

Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

• **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

• **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet "sexuella trakasserier" innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer